

Tytär-, yhteis- ja osakkuusyhteisöille

Ohje tilinpäätöstietojen raportoinnista konsernitilinpäätöstä 2011 varten

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN TAUSTA

Kuntalain 68a §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhtiöiden taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kunnan, jolla on liiketoimintaa harjoittavia tytäryhteisöjä, on pitänyt lain mukaan laatia täydellinen konsernitilinpäätös ensimmäisen kerran vuodelta 2008.

Konsernitilinpäätökseen tuloslaskelmaa ja rahoituslaskelmaa varten tytäryhteisöjen tulee edellisvuoden tavoin **vuoden 2011 tilinpäätöstä varten laatia erillinen liite tileittäin kaikista konsernin sisäisistä osto- ja myyntitapahtumista taseessa tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa**. Nämä sisäiset tapahtumat tulee konsernitilinpäätöksen täsmäämiseksi saada eliminoitua.

Konsernitilinpäätöksen tietojen keruuseen ei ole kunnissa käytössä yhtenäistä tietojenkeruupohjaa. Tästä johtuen eri kunnista tulevat tilinpäätöstietojen keruulomakkeet ja -menetelmät todennäköisesti eroavat toisistaan. Lomakkeita on mahdollisuus kehittää teiltä tytäryhteisöiltä saadun palautteen mukaan niin, että lakisääteisesti laadittavan konsernitilinpäätöksen vaatima työmäärä olisi mahdollisimman kohtuullinen.

OHJEET TILINPÄÄTÖSTIETOJEN RAPORTOINTIIN

Oheisena ovat tiedoksi lomakkeet, jotka Ruoveden kunta lähettää kaikille tytär- ja osakkuusyhtiöilleen, ja joiden avulla kerätään tiedot yhtiöiden tilinpäätöksistä konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Lomakkeet ja tämä konserniohje ovat haettavissa sähköisessä muodossa internetistä sivulta <http://www.ruovesi.fi/> etusivulla sijaitsevan ”konsernitilinpäätöksen tekijöille” -linkin kautta. **Lomakkeet suositellaan täytettäväksi sähköisesti** ja lähetetään pääkirjanpitäjä Sirkka Anderssonille osoitteeseen: sirkka.andersson@ruovesi.fi.

Huomioikaa, että excel-tiedosto sisältää kaksi eri alisivua (tase- ja tulos, sekä liitetiedot). Excel tiedoston rivimäärää yms. voi muokata tarpeen mukaan.

Oheiset tilinpäätöstietojen raportointilomakkeet tulee Ruoveden kunnan konserniohjeen mukaan **palauttaa sähköisesti sähköpostilla tai perinteisessä paperilla olevassa muodossa keskiviikkoon 15.2.2012 mennessä**

Lomakkeiden sijaan tytäryhteisö voi toimittaa tilinpäätöksensä (sis. tuloslaskelma, tase, liitetiedot).

Kunta toimittaa ohjeen liitteenä listauksen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävistä yhteisöistä sisäisten erien havainnoimista varten. Lisäksi kunta toimittaa poisto-oikaisujen laatimista varten liitteenä luettelon Ruoveden kunnan suunnitelmapoistojen ajoista ja määristä. KTMP 6 §:n mukaan konsernitilinpäätöksen laatimisessa **kiinteistö- ja osaketytäryhtiöiden on noudatettava samoja arvostus- ja jakotusperiaatteita kuin emoyrityksessään.**

Täytettävien lomakkeet sisältävät tase- ja tuloslaskelmatietojen ilmoittamisen lisäksi seuraavien tietojen toimittamisen:

Eliminointi- ja yhdistelykirjauksia varten:

1. Konsernin sisäisissä liiketapahtumissa vastapuolen tulee käydä ilmi. Tästä johtuen sisäisistä eristä tulee lomakkeissa ilmoittaa erittely vastapuolittain, euromäärä sekä huomautussarakkeessa merkintä siitä, mitä kyseinen erä koskee tai jokin muut tarpeellinen huomautustieto.
2. Sisäiset saamiset ja velat kaikista tase-eristä tulee eritellä velallisittain/ velkojittain erikseen jokaisen velan osalta. Sisäisten saamisten/velkojen tulee täsmätä kunnan kirjanpitoon. Velvollisuus suoritettavasta täsmäytyksestä lankeaa saamisen haltijalle.
3. Sisäiset tuotot ja kulut kaikista tuloslaskelman eristä: toimintatuotot/toimintakulut, rahoitustuotot/rahoituskulut, satunnaiset tuotot/satunnaiset kulut. **Myös kiinteistö-vero.**

4. Sisäiset katteet:
 - konserniyhteisöjen välillä luovutetut pysyvien vastaavien hyödykkeet (esim. myynti, apportti)
 - hyödykkeen kauppahinta ja syntynyt luovutusvoitto sekä tuloslaskelman erä, johon myyjä kirjannut myyntivoiton
 - poistosuunnitelma ostajan kirjanpidossa (konsernin sisäiset kaupat)
 - tiedot tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien maa- ja vesialueisiin aktivoiduista ei-palautettavista liittymismaksuista (määrä ja kirjanpitokäsittely)
5. Sisäinen voitonjako
 - osingonjakaja ja -saaja, jaetun osingon määrä
 - kuntayhtymien ylijäämän palautus ja palautuksen määrä
6. Yhdisteltävien yhteisöjen osakkeiden ja osuuksien hankintamenot ja omistusosuudet (myös muilta kuin emoyhteisöiltä). Erikseen ilmoitettava tilikaudella syntyneet hankintamenot.
7. Pysyvien vastaavien hankintamenot tase-erittäin, jos ne olisivat olleet suunnitelman mukaisten poistojen kohteena. Vaihtoehtoisesti tehtyjen ja sumu-poistojen erotus sisältäen myös aikaisemmilta tilikausilta syntyneen eron (huom. rakennukset)
8. Muiden kuin konserniyhteisöjen omistusosuus yhteisöstä (vähemmistöosuuden erottamista varten).

Konsernin rahoituslaskelmaa varten tarvittavat erittelyt:

9. Osa tase-erien muutoksista eriteltävä:
 - investoinneista bruttomenot, rahoitusosuudet ja luovutustulot
 - antolainauksen muutokset lisäyksiin ja vähennyksiin
 - lainakannan muutokset pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin, pitkäaikaisten lainojen vähennyksiin ja lyhytaikaisten lainojen muutoksiin
 - oman pääoman muutokset perusteltua eritellä, jotta ne voidaan ottaa huomioon oikealla tavalla rahoituslaskelmaa laadittaessa (saatava selville rahana tapahtuvat muutokset)
10. Tulorahoituksen koskevat liitetiedot
 - olennaiset pysyvien vastaavien luovutusvoitot - ja tappiot
 - rahoitustuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä
 - niiden avulla pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot oikaistavissa investointien rahavirtaan
11. Edellisten tilikausien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat tiedot
 - esim. aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos eivät vähäisiä

Tasetta koskevat liitetiedot:

12. Taseen vastaavaa

- arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmäärittäminen
- omistukset muissa yhteisöissä
- siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

13. Taseen vastattavaa

- tase-eräkohtainen erittely oman pääoman muutoksista (laaditaan konsernitilillä)
- pakollisten varausten erittely
- erittely liittymismaksuista
- erittely siirtovelloista

14. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia varten tarvittavat tiedot

- leasingvastuiden yhteismäärä
- vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
- muut vastuusitoumukset
- muut taloudelliset vastuut

Vaikka varsinaisen virallisen tilinpäätöksen voi toimittaa myöhemmin, tulee vähintään tässä kirjeessä pyydetty **erittelyt sekä lomakkeet ehdottomasti palauttaa täydennettynä määräaikaan mennessä.**

Jäljennös yhtiön **virallisesta** yhtiökokouksen hyväksymästä **tilinpäätöksestä tilintarkastuskertomuksineen ja tilintarkastusmerkintöineen** on toimitettava kunnan taloustoimistoon konserniohjeen mukaan **viimeistään 5.4.2012.**

TIETOJEN TOIMITTAMINEN OSAVUOSIKATSAUSTA VARTEN

Kunnanvaltuuston vahvistaman konserniohjeen mukaisesti tytäryhtiöiden tulee kirjallisesti raportoida tilikauden aikana puolen vuoden toiminnastaan elokuun puoleenväliin mennessä. Tytäryhtiöitä koskevat tiedot raportoidaan tämän perusteella edelleen kunnan osavuosi-katsauksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle.

Kuntalain 70 § mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Osavuosiraportointia varten edellytetään, että **kaikki kuntakonsernin tytäryhtiöt** toimittavat **tuloslaskelman ja taseen** ajalta **1.1.–30.6.2012** Ruoveden kunnan hallinto- ja talousosastolle **10.8.2012 mennessä.**

Terveisin

Eeva Kyrönviita
talousjohtaja